

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

СИЛАБУС
з дисципліни
Ігри в логопедичній роботі

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Ігри в логопедичній роботі
Викладачі	Бугера Юлія Юріївна
Профайл викладачів	http://k-psmpokr.kpnu.edu.ua/
E-mail:	buhera-yuliia@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=839
Консультації	понеділок

2. Анотація до курсу

«Ігри в логопедичній роботі» є вибірковою дисципліною професійної підготовки, на вивчення якої передбачається 120 год., з яких для денної форми навчання: 40 аудиторних год. (20 лекційних год., 20 год. практичних занять), 80 год. самостійної роботи; для заочної форми навчання: 14 аудиторних год. (4 лекційних год., 10 год. практичних занять), 106 год. самостійної роботи.

За результатами навчання здобувач вищої освіти оволодіє основними компетентностями, необхідними для:

- оволодіння методикою проведення ігор в логопедичній роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями;
- корекції мовленнєвих порушень дітей та попередження мовленнєвих порушень під час гри.

3. Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Ігри в логопедичній роботі» є дати студентам теоретичні та практичні знання щодо проблеми використання загально-дидактичних ігор, ігрових прийомів, сюжетно-рольових та рухливих ігор у логопедичній роботі.

4. Основні підходи до вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни ґрунтується на партнерській співпраці викладача і студента, особистісно-орієнтованому підході до освіти, принципі

систематичності та послідовності в освіті, аналітико-синтетичній професійно спрямованій діяльності здобувача вищої освіти.

5. Результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Знати:

- предмет і завдання курсу;
- види порушень мовлення та їх причини;
- особливості ігрової діяльності дітей з порушеннями мовлення;
- значення гри у розвитку дитини в цілому;
- види ігор та класифікацію ігор, які використовуються в логопедичній роботі;
- методики та форми проведення ігор в логопедичній роботі.

Вміти:

- обирати ефективні методики проведення гри та використовувати в своїй роботі (професійній діяльності);
- враховувати індивідуальні та психофізіологічні особливості дітей під час створення ігрових ситуацій;
- правильно підбирати ігри з врахуванням мовленнєвого діагнозу та етапів корекційної роботи;
- працювати над методично-дидактичним забезпеченням логопедичних занять з використанням ігрових прийомів та ігор.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	4	4
Семестр вивчення	8	5,6
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	40	14
Лекційні заняття	20	4
Практичні заняття	20	10
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80	106
Форма підсумкового контролю	екзамен	залік

7. Організація навчання.

Навчальна програма дисципліни передбачає вивчення 10 тем, кожна з яких розглядається на лекційних і практичних завданнях (для студентів денної форми

навчання) і передбачає попереднє оволодіння знаннями і вміннями з дисциплін «Психологія», «Логопедія», «Психологія дитини з порушеннями мовлення», «Методика розвитку мовлення», .

Організація навчання передбачає цілеспрямовану самостійну роботу студентів, виконання практичних завдань аналітичного, узагальнюючого професійно спрямованого характеру.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Особливості застосування різних видів ігор при корекції різних порушень мовлення

Тема 1. Види ігор та використання їх у логопедичній роботі. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Актуальні питання дитячої гри. Основні функції гри. Класифікація ігор. Структура гри. Класифікація іграшок. Вимоги до їх розвитку і оформлення. Класифікація логопедичних ігор. Використання дидактичних ігор в логопедичній роботі. Використання рухливих ігор в логопедичній роботі. Використання творчих ігор в логопедичній роботі. Використання нетрадиційних ігрових методик у логопедичній роботі.

Тема 2. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичного впливу при дислалії. Розвиток фонематичного сприймання. Формування навичок фонематичного аналізу. Розвиток артикуляційного праксису.

Тема 3. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Ігри на регуляцію м'язового тону. Ігри на розвиток дрібної моторики пальців рук. Ігри на розвиток мимічної моторики. Ігри на розвиток дихання. Ігри на розвиток артикуляційного праксису. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при дизартрії.

Тема 4. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із ринолалією. (2 год. лк, 2 год. практ. зан) Ігри на активізацію піднебінно-глоткового змикання. Ігри на розвиток дихання. Ігри на розвиток голосу. Ігри на закріплення правильної звуковимови. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при ринолалії.

Тема 5. Особливості використання ігор в корекції порушень голосової функції. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Ігри на нормалізацію фізіологічного та мовленнєвого дихання. Ігри на тренування координації діяльності голосового та артикуляційного апарату. Ігри на розвиток висоти і сили голосу. Ігри на

збільшення діапазону голосу. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при порушеннях голосової функції.

Тема 6. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із порушеннями темпоритмічної організації мовлення. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Ігри на активізацію рухової сфери у дітей з браділалією. Ігри на нормалізацію темпу мовлення при браділалії. Ігри на нормалізацію моторної сфери у дітей з тахілалією. Ігри на розвиток просодичних компонентів мовлення у дітей з браділалією та тахілалією. Ігри на нормалізацію мовлення дітей з тахілалією. Ігри на виховання слухової уваги до мовлення. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при порушеннях темпо-ритмічної організації мовлення.

Тема 7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Особливості поведінки дітей із заїканням в іграх. Особливості застосування ігрової діяльності під час реабілітації заїкання у дошкільників. Ігри на релаксацію. Психотерапія в корекційній роботі з усунення заїкання. Ігри на корекцію рухової сфери. Ігри на корекцію та розвиток дихання. Ігри на нормалізацію мовлення. Особливості застосування ігрової діяльності під час реабілітації заїкання у дошкільників.

Тема 8: Профілактика порушень писемного мовлення засобами ігрової діяльності. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Розвиток і уточнення просторово-часових уявлень. Розвиток фонематичних процесів. Розвиток зорового гнозису. Розвиток конструктивного праксису. Розвиток дрібної моторики пальців рук. Розвиток зорово-моторної координації.

Тема 9. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із комбінованими порушеннями розвитку. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Особливості розвитку ігрової діяльності у дітей із порушеннями комбінованими порушеннями розвитку. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із комбінованими порушеннями розвитку. Особливості використання ігор в корекційній роботі з дітьми з порушеннями слуху. Особливості використання ігрових методик в корекційній роботі із дітьми з порушеннями зору. Особливості використання ігрових методик в корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Тема 10. Нетрадиційні ігрові методики в логопедичній роботі. (2 год. лк, 2 год. практ. зан). Елементи аутотренінгу і медитації в логопедичній роботі. Використання релаксації з дітьми з різними мовленнєвими патологіями. Пісочна ігротерапія. Манкотерапія у логопедичній роботі. Використання комп'ютерних

ігор у логопедичній роботі. Використання розвиваючих ігор на логопедичних заняттях.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Винникова Й. В. Игры на развитие психических процессов. // Начальная школа. 2002. №3. С. 25-26.
2. Волкова Г. А. Игровая деятельность в устранении заикания у дошкольников. - Москва: Просвещение, 1983. 144с.
3. Ефименкова Л. Н. Коррекция устной и письменной речи учащихся начальных классов. Москва. ВЛАДОС, 2001. 336с.
4. Игры в логопедической работе с детьми: Пособие для логопедов и воспитателей детсадов / Под ред. В.И.Селиверстова. – М.: Просвещение, 1981. 192 с. 286с.
5. Кузнецова Е. В. Логопедическая ритмика в играх и упражнениях для детей с тяжелыми нарушениями речи. - М.: Издательство ГНОМ и Д, 2002. 128с.
6. Лалаева Р. И. Логопедическая работа в коррекционных классах. – Москва: ВЛАДОС, 1999. 224с.
7. Лалаева Р. И. Нарушения чтения и пути их коррекции у младших школьников. - СПб.: Союз. 1998. 226 с.
8. Лобанова Т. Г. Подготовка ребёнка с отклонениями в развитии к обучению в школе. // Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. - 2003.- №2. - С. 19-30.
9. Менджеричкая Д. В. Воспитателю о детской игре. - М.: Просвещение, 1982. 128с.
10. Мовні ігри. Дидактичні ігри. Методичне забезпечення/ (електронний ресурс) // <https://naurok.com.ua/movni-igri-didaktichni-igri-metodichne-zabezpechennya-17733.html>
11. Нищева Н. В. Система коррекционной работы в логопедической группе для детей с общим недоразвитием речи. - СПб.: ДЕТСТВО-ПРЕС, 2000. 352с.
12. Онищенко Т. Дитяча гра в історії розвитку дошкільного виховання на Україні. //Шлях освіти. 2000. №2. С. 53-56.
13. Садовникова И. Н. Нарушение письменной речи и их преодоление у младших школьников. - М.: ВЛАДОС, 1997. 256с.
14. Слепович Е. С. Игровая деятельность дошкольников с задержкой психического развития. - М.: Педагогика, 1990. 96с.
15. Сушкова Г. Ігри зі словесним супроводом для дітей з вадами зору //Дошкільне виховання. 2002. №4. С.20-21.
16. Сюжетно-ролевые игры дошкольников. /Н. А. Бойко и др. - К.: Рад. школа, 1982.- 112 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Ісайкова Н. Пальчикові вправи та картинки. // Палітра педагога. - 2003. №1. С. 28-31.
2. Зворыгина Е. В. Первые сюжетные игры малышей. - М.: Просвещение, 1988.-98с.
3. Селиверстов В. И. Заикание у детей. - М.: ВЛАДОС, 2000. - 208с.
4. Савша Л. П. Пальчиковая гимнастика для развития мовлення дошкільнят. - К.: Школа, 2002. - 48с.
5. Ткаченко Т.А. Если дошкольник плохо говорит. — СПб.: Издательство, "Акцидент", 1997.-112с.
6. Чистякова М. И. Психогимнастика. - М.: Просвещение, 1990. - 128с.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

8. Вимоги до оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в освітній програмі.

Кількісне оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (80 балів)		Самостійна робота (20 балів)	Екзамен (40 балів)	Сума
Поточний контроль	МКР	10 балів	40 балів	100
20 балів	30 балів			

9. Політика курсу.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття

нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (МКР – 30 балів)

МКР передбачає перевірку знань і вмінь студентів з дисципліни. МКР містить теоретичні та практичні завдання. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивна оцінка за МКР не покращується. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою.

Самостійна робота (10 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на практичних заняттях та консультаціях. Студенти для виконання завдань самостійної роботи заводять окремих зошит.

Семестровий екзамен

Якщо студент виконав всі завдання практичних занять, звітував на консультаціях чи заняттях про результати самостійної роботи, то він допускається до складання іспиту. Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Вивчення дисципліни передбачає академічну добросовісність викладача і студентів; вміння студентів бути самостійними, незалежними, креативними при виконанні самостійних завдань.